

КАТЕРИНА ОЛЕКСІЙ
Науковий керівник:
к.е.н., доц. Смалюк Г. Ф.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ІСПАНІЇ

В даний час Євросоюз визначає свою регіональну політику як політику інвестиційну, спрямовану на сталий розвиток, підтримку створення нових робочих місць, поліпшення якості життя, економічне зростання, підвищення конкурентоздатності. У регіональній політиці ЄС головними фінансовими інструментами є структурні фонди. В ході втілення її в життя в ті регіони і муніципалітети, сфери і галузі економіки, в яких спостерігається найбільше відставання, направляються фінансові кошти загального бюджету ЄС через Європейський соціальний фонд, Європейський фонд регіонального розвитку, а також через Фонд гуртування.

Згідно з Європейською Комісією в Іспанії лише Естремадура входить в категорії найменш розвинених регіонів. П'ять автономій відносять до групи перехідних регіонів, а саме Анадальсія, Канарські острови, Кастилья-ла-Манча, Мелілья і Мурсія. Решта автономні співтовариства є найбільш розвиненими регіонами в ЄС-28. Найбільш гострими проблемами іспанської економіки, на які будуть спрямовані основні сили політики гуртування ЄС є наступні, зображені на рис.1. [5-7]

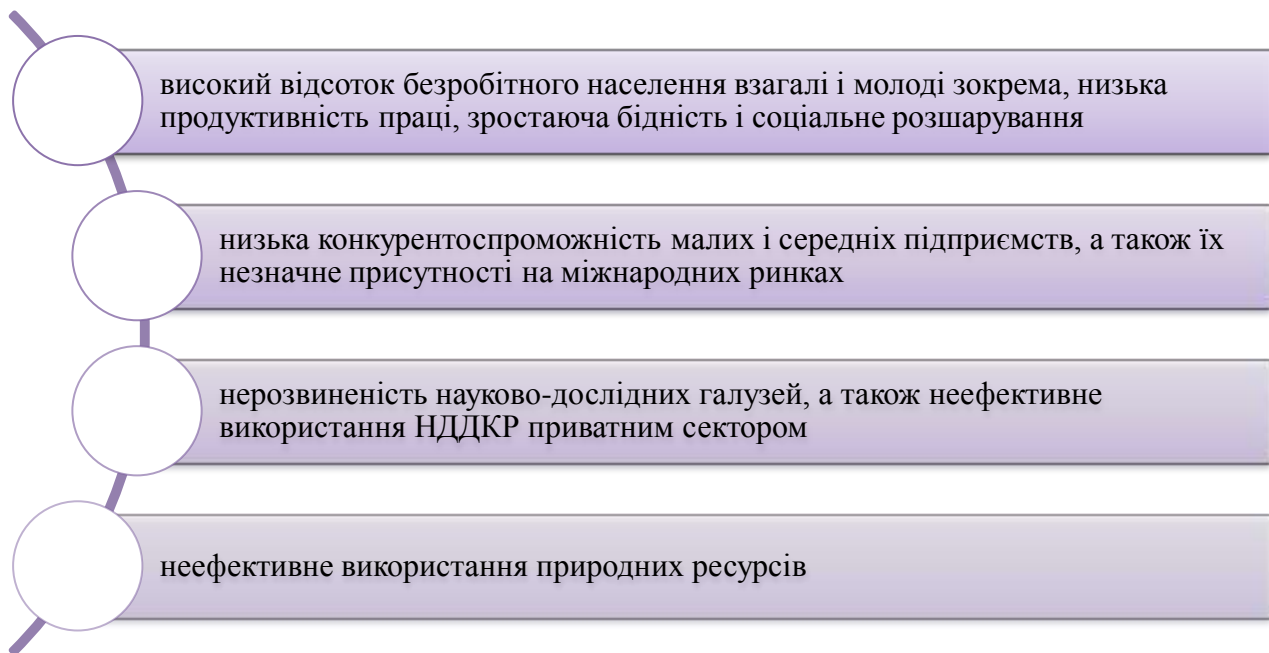

Рис. 1. Проблемні аспекти політики регіональної конвергенції Іспанії

Джерело: складено автором на основі [5-7]

Незважаючи на помітний прогрес у цій галузі, ще залишаються вимоги сучасного законодавства ЄС, які необхідно задовольнити Іспанії (угода про використання прісної води, переробка відходів, забруднення повітря і т.д.). Для

вирішення всіх цих труднощів в Іспанію в бюджетний період 2014–2020 рр. буде направлено 28,596 млрд євро. Треба сказати, що більше отримає тільки Польща (77,6 млрд євро). Для порівняння можна згадати, що за бюджетний період 2007–2013 рр. Іспанія отримала інвестицій на 31,54 млрд євро, і знову ж Іспанія була другим найбільшим реципієнтом після Польщі (59,7 млрд євро) [1]. Фінансова допомога в Іспанію буде надходити в різні регіони в наступних обсягах: 2,04 млрд євро буде направлено в найменш розвинені регіони, 13,4 млрд євро – в перехідні регіони, 11,1 млрд євро – в найбільш розвинені регіони, 484,1 млн євро – у віддалені і малонаселені регіони.

Для досягнення більш ефективної політики всередині європейської кооперації буде здійснена фінансова допомога за двома напрямками: на стимулювання кооперації між країнами виділять 430 млн євро, на кооперацію всередині країни – 187,6 млн євро. Додаткові відрахування на боротьбу з безробіттям серед молоді складуть 943,5 млн євро. Політика регіональної конвергенції ЄС впливає на економіку Іспанії в значній мірі.

По-перше, в рамках цієї політики в країну направляється велика кількість інвестицій, які дійсно покращують поточну соціально-економічне життя в регіонах.

По-друге, дослідні та аналітичні центри ЄС, що працюють з Іспанією, виявляють найбільш слабкі і проблемні місця в економіці. Це допомагає виділити основні напрямки не тільки для подальших інтервенцій ЄС, але і встановити пріоритети для внутрішньої регіональної політики країни. Прагнення політики згуртованості скоротити диспропорції всередині союзу і допомогти відстаючим країнам наздогнати лідерів, безперечно, є виграшним для всіх і для Іспанії зокрема.

У 2015 році Європейською комісією була запущена операційна програма з бюджетом у 7,7 млрд. євро, при цьому 5,5 млрд буде надано з європейського фонду регіонального розвитку. Ця програма буде діяти по всій території Іспанії і буде спрямована на підтримку стабільного економічного зростання в країні, шляхом залучення інвестицій в галузі з виробництва і обслуговування екологічно нешкідливого транспорту, поліпшення якості води, а також інших заходів для переходу до економічної системи з мінімальним використанням вуглецю [8].

Основними цілями цієї програми названі:

- ☞ захист навколишнього середовища;
- ☞ підвищення темпів економічного зростання і конкурентоспроможності;
- ☞ зниження соціальної напруженості.

Політика згуртування ЄС впливає на економіку Іспанії в значній мірі.

По-перше, в рамках цієї політики в країну направляється велика кількість інвестицій, які дійсно покращують поточну соціально-економічне життя в регіонах.

По-друге, дослідні та аналітичні центри ЄС, що працюють з Іспанією, виявляють найбільш слабкі і проблемні місця в економіці. Це допомагає виділити основні напрямки не тільки для подальших інтервенцій ЄС, але і встановити пріоритети для внутрішньої регіональної політики країни. Прагнення політики згуртування скоротити диспропорції всередині союзу і

допомогти відстаючим країнам наздогнати лідерів безперечно є виграшним для всіх і для Іспанії зокрема.

Література

1. Brada, J. C., A. M. Kutan, and S. Zhou, 2003, *Real and Monetary Convergence between the European Union and Transition Economy Candidate Countries: Market Integration and Policy Coordination*, forthcoming in *Journal of Banking and Finance*.

2. Krugman P., *Geography and Trade*, Cambridge, Mass.: MIT Press, 1991.

3. Адамик В. В., Зварич Р. Є. *Трансформація політики конвергенції доходів населення в процесі розширення Європейського Союзу : Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 2011. – 300 с.*

4. *Структурно-інституціональна трансформація та безпека економіки регіонів України // Рекомендації V Міжнародного науково-практичного семінару, 27–28 травня 2012 року. – 84 с.*

5. Реут О. Ч. *Почему модель еврорегионов не конструктивна? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.edc.spb.ru/conf2001/Reut.html>.*

6. *Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або владами від 21 травня 1980 року [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_106.*

7. *Рекомендація N R (2005) 2 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам «Про добру практику прикордонного та між територіального співробітництва територіальних спільнот або влад та усунення перешкод йому» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_667.*

8. *Протокол № 2 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або владами, який стосується між територіального співробітництва, від 5 травня 1998 року [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_520.*

ТЕТЯНА СЛОБОДЯНЮК

Науковий керівник:

д.е.н., проф. Іващук І. О.

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В КРАЇНАХ АФРИКИ НА ПІВДЕНЬ ВІД САХАРИ

Країни африканського континенту, не зважаючи на колоніальне минуле, вражають значними темпами зростання економіки, що є предметом досліджень науковців та міжнародних організацій. Підвищилася зацікавленість до Африки і з боку високорозвинених держав, які останнім часом вбачають перспективу в